T090 ATĐ 2 (02) Luận Chúng Sự Phần A Tỳ Đàm Q2-Phân Biệt Các Nhập-Bảy Sự

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 2

LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM
QUYEÅN 2
Phaåm 3: PHAÂN BIEÄT CAÙC NHAÄP

Nhö Ñöùc Theá Toân giaûng noùi cho Baø-la-moân Xaø-ñeá-du-loâ-na: Heát thaûy Baø-la-moân neân bieát... Heát thaûy laø möôøi hai nhaäp. Möôøi hai nhaäp laø gì? Laø nhaõn nhaäp saéc nhaäp, nhó nhaäp thanh nhaäp, tyû nhaäp höông nhaäp, thieät nhaäp vò nhaäp, thaân nhaäp xuùc nhaäp, yù nhaäp phaùp nhaäp. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu saéc, bao nhieâu khoâng phaûi saéc? Ñaùp: Möôøi thöù laø saéc. Moät thöù khoâng phaûi saéc. Moät thöù caàn phaân bieät: Töùc laø phaùp nhaäp hoaëc saéc, hoaëc khoâng phaûi saéc. Vì sao laø saéc? Laø phaùp nhaäp thaâu nhieáp nghieäp cuûa thaân - khaåu laø saéc, ngoaøi ra laø khoâng phaûi saéc. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu coù theå thaáy, bao nhieâu khoâng theå thaáy? Ñaùp: Laø moät thöù coù theå thaáy. Möôøi moät thöù kia laø khoâng theå thaáy. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu laø höõu ñoái, bao nhieâu laø voâ ñoái? Ñaùp: Höõu ñoái coù möôøi thöù. Voâ ñoái coù hai thöù. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu höõu laäu, bao nhieâu voâ laäu? Ñaùp: Coù möôøi thöù höõu laäu. Hai thöù caàn phaân bieät: YÙ nhaäp hoaëc höõu laäu, hoaëc voâ laäu. Vì sao laø höõu laäu? Laø yù höõu laäu hoaït ñoäng töông öng vôùi yù nhaäp. Vì sao laø voâ laäu? Laø yù voâ laäu hoaït ñoäng töông öng vôùi yù nhaäp. Phaùp nhaäp hoaëc höõu laäu, hoaëc voâ laäu. Vì sao laø höõu laäu? Laø phaùp nhaäp thaâu nhieáp nghieäp nôi thaân-mieäng

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 2 19

höõu laäu. Höõu laäu laø thoï aám, töôûng aám, haønh aám. Vì sao laø voâ laäu? Laø nghieäp thaân-mieäng voâ laäu. Voâ laäu laø thoï aám, töôûng aám, haønh aám vaø

phaùp voâ vi. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu höõu vi, bao nhieâu voâ vi? Ñaùp: Möôøi moät thöù laø höõu vi. Moät thöù caàn phaân bieät: Phaùp nhaäp hoaëc laø höõu vi, hoaëc laø voâ vi. Vì sao laø höõu vi? Laø phaùp nhaäp thaâu nhieáp nghieäp thaân-mieäng laø thoï aám, töôûng aám, haønh aám. Vì sao laø voâ vi? Laø hö khoâng soá dieät, phi soá dieät. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu laø höõu traùnh, bao nhieâu laø voâ traùnh? Ñaùp: Coù möôøi thöù höõu traùnh. Hai thöù caàn phaân bieät: Moät thöù nhö höõu laäu höõu traùnh, moät thöù nhö voâ laäu voâ traùnh. Nhö höõu traùnh, thì voâ traùnh cuõng nhö vaäy. Theá gian, xuaát theá gian, coù loãi laàm, khoâng loãi laàm, döïa vaøo taïi gia, döïa vaøo xuaát gia, söû khoâng phaûi söû, thoï khoâng phaûi thoï, trieàn khoâng phaûi trieàn, cuõng nhö vaäy. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu höõu kyù, bao nhieâu voâ kyù? Ñaùp: Coù taùm voâ kyù. Boán thöù coøn laïi caàn phaân bieät: Saéc nhaäp hoaëc laø höõu kyù, hoaëc laø voâ kyù. Vì sao laø höõu kyù? Laø saéc nhaäp thieän hay baát thieän. Vì sao laø voâ kyù? Laø tröø saéc nhaäp thieän vaø baát thieän, caùc saéc nhaäp coøn laïi, nhö saéc nhaäp, thanh nhaäp-yù nhaäp-phaùp nhaäp cuõng nhö vaäy. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy, coù bao nhieâu thöù aån moät (che giaáu), bao nhieâu thöù khoâng aån moät? Ñaùp: Coù taùm thöù khoâng aån moät. Boán thöù kia caàn phaân bieät: Saéc nhaäp hoaëc laø aån moät, hoaëc laø khoâng aån moät. Vì sao laø aån moät? Laø oâ nhieãm. Vì sao laø khoâng aån moät? Laø khoâng oâ nhieãm Nhö saéc nhaäp, thanh nhaäp - yù nhaäp - phaùp nhaäp cuõng nhö vaäy. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu neân tu, bao nhieâu khoâng neân tu? Ñaùp: Coù taùm thöù khoâng neân tu. Boán thöù coøn laïi caàn phaân bieät: Saéc nhaäp hoaëc neân tu, hoaëc khoâng neân tu. Neân tu laø sao? Laø saéc nhaäp thieän. Khoâng neân tu laø sao? Laø saéc nhaäp baát thieän, voâ kyù. Nhö saéc nhaäp - thanh nhaäp - yù nhaäp cuõng nhö vaäy. Phaùp nhaäp hoaëc neân tu, hoaëc khoâng neân tu. Neân tu laø sao? Laø phaùp nhaäp höõu vi thieän.

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 2 20

Khoâng neân tu laø sao? Laø phaùp nhaäp baát thieän, voâ kyù, vaø soá dieät. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu oâ ueá, bao nhieâu khoâng oâ ueá? Ñaùp: Coù taùm thöù khoâng oâ ueá. Boán thöù coøn laïi caàn phaân bieät: Saéc nhaäp hoaëc oâ ueá, hoaëc khoâng oâ ueá. OÂ ueá laø sao? Laø aån moät. Khoâng oâ ueá laø sao? Laø khoâng aån moät. Nhö saéc nhaäp, thanh nhaäp - yù nhaäp - phaùp nhaäp cuõng nhö vaäy. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu coù toäi, bao nhieâu khoâng toäi? Ñaùp: Coù taùm thöù khoâng toäi. Boán thöù coøn laïi caàn phaân bieät: Saéc nhaäp hoaëc coù toäi, hoaëc khoâng coù toäi. Coù toäi laø sao? Laø saéc nhaäp baát thieän, vaø aån moät, voâ kyù. Khoâng coù toäi laø sao? Laø saéc nhaäp thieän, khoâng aån moät, voâ kyù. Nhö saéc nhaäp - thanh nhaäp - yù nhaäp - phaùp nhaäp cuõng nhö vaäy. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu thöù coù baùo, bao nhieâu thöù khoâng coù baùo? Ñaùp: Coù taùm thöù khoâng coù baùo. Boán thöù coøn laïi caàn phaân bieät: Saéc nhaäp hoaëc coù baùo, hoaëc khoâng coù baùo. Coù baùo laø sao? Laø saéc nhaäp thieän, baát thieän. Khoâng coù baùo laø sao? Laø saéc nhaäp voâ kyù. Nhö saéc nhaäp, thanh nhaäp cuõng nhö vaäy. YÙ nhaäp hoaëc coù baùo, hoaëc

khoâng coù baùo. Coù baùo laø sao? Laø yù nhaäp thieän, baát thieän, höõu laäu. Khoâng coù baùo laø sao? Laø yù nhaäp voâ kyù, voâ laäu. Nhö yù nhaäp, phaùp nhaäp cuõng nhö vaäy. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu thöù thaáy (kieán), bao nhieâu thöù khoâng thaáy? Ñaùp: Coù moät thöù laø thaáy. Möôøi thöù khoâng phaûi thaáy. Moät thöù caàn phaân bieät: Phaùp nhaäp hoaëc laø thaáy, hoaëc laø khoâng phaûi thaáy. Thaáy laø gì? Laø taùm thöù thaáy neân goïi laø thaáy. Töùc laø naêm taø kieán, chaùnh kieán theá tuïc, hoïc kieán, voâ hoïc kieán. Ngoaøi ra laø khoâng phaûi thaáy. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu thöù noäi, bao nhieâu thöù ngoaïi? Ñaùp: Coù saùu noäi, saùu ngoaïi. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu thoï, bao nhieâu khoâng thoï? Ñaùp: Coù ba thöù khoâng thoï. Chín thöù kia caàn phaân bieät: Nhö nhaõn nhaäp hoaëc thoï, hoaëc khoâng thoï. Theá naøo laø thoï? Laø thoï nhaän töï taùnh. Theá naøo laø khoâng thoï? Laø khoâng phaûi thoï nhaän töï taùnh. Nhö nhaõn nhaäp,

saéc nhaäp - nhó nhaäp - tyû nhaäp - höông nhaäp - thieät nhaäp - vò nhaäp - thaân nhaäp - xuùc nhaäp cuõng nhö vaäy. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu taâm, bao nhieâu khoâng phaûi taâm? Ñaùp: Coù moät thöù laø taâm. Möôøi moät thöù kia khoâng phaûi laø taâm Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu duyeân, bao nhieâu khoâng phaûi duyeân? Ñaùp: Coù moät thöù laø duyeân. Möôøi thöù khoâng phaûi laø duyeân. Moät thöù caàn phaân bieät: Phaùp nhaäp hoaëc laø coù duyeân, hoaëc laø khoâng duyeân. Coù duyeân laø sao? Laø taâm phaùp. Khoâng duyeân laø sao? Laø khoâng phaûi taâm phaùp. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu taâm phaùp, bao nhieâu khoâng phaûi taâm phaùp? Ñaùp: Coù möôøi moät thöù khoâng phaûi taâm phaùp. Moät thöù caàn phaân bieät: Phaùp nhaäp hoaëc laø taâm phaùp, hoaëc khoâng phaûi taâm phaùp. Taâm phaùp laø gì? Laø coù duyeân. Khoâng phaûi taâm phaùp laø gì? Laø khoâng duyeân. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu laø nghieäp, bao nhieâu khoâng phaûi laø nghieäp? Ñaùp: Coù chín thöù khoâng phaûi nghieäp. Ba thöù caàn phaân bieät: Saéc nhaäp hoaëc laø nghieäp, hoaëc khoâng phaûi nghieäp. Nghieäp laø gì? Laø vieäc laøm cuûa thaân, ngoaøi ra khoâng phaûi laø nghieäp. Thanh nhaäp hoaëc laø nghieäp, hoaëc khoâng phaûi nghieäp. Nghieäp laø gì? Laø vieäc laøm cuûa mieäng. Ngoaøi ra khoâng phaûi laø nghieäp. Phaùp nhaäp hoaëc laø nghieäp, hoaëc khoâng phaûi nghieäp. Nghieäp laø sao? Laø phaùp nhaäp thaâu nhieáp nghieäp cuûa thaân - mieäng, vaø nghieäp cuûa suy tö, ngoaøi ra khoâng phaûi laø nghieäp. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu thieän, baát thieän, voâ kyù? Ñaùp: Coù taùm thöù laø voâ kyù. Boán thöù kia caàn phaân bieät: Saéc nhaäp hoaëc laø thieän, baát thieän, voâ kyù. Thieän laø sao? Laø thieän do thaân laøm. Baát thieän laø sao? Laø baát thieän do thaân laøm. Voâ kyù laø sao? Laø tröø saéc do thaân laøm thieän hay baát thieän, töùc laø saéc do thaân taïo coøn laïi. Thanh nhaäp hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, voâ kyù. Thieän laø sao? Laø tieáng noùi thieän töø mieäng. Baát thieän laø sao? Laø tieáng noùi baát thieän töø mieäng. Voâ kyù laø sao? Laø tröø tieáng noùi töø mieäng thieän hoaëc baát thieän, töùc laø nhöõng tieáng noùi mieäng coøn laïi. YÙ nhaäp laø thieän, hoaëc baát thieän,

voâ kyù. Thieän laø sao? Laø yù thieän tö duy töông öng vôùi yù nhaäp. Baát thieän laø sao? Laø yù baát thieän tö duy töông öng vôùi yù nhaäp. Voâ kyù laø sao? Laø yù voâ kyù, tö duy kheá hôïp vôùi yù nhaäp.

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 2 22

Phaùp nhaäp hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, voâ kyù. Thieän laø sao? Laø phaùp nhaäp thaâu nhieáp nghieäp thieän nôi thaân-mieäng, thoï aám, töôûng aám, haønh aám thieän vaø soá dieät. Baát thieän laø sao? Laø phaùp nhaäp thaâu nhieáp nghieäp baát thieän cuûa thaân- mieäng thoï aám, töôûng aám, haønh aám baát thieän. Voâ kyù laø sao? Laø phaùp nhaäp thaâu nhieáp thoï aám, töôûng aám, haønh aám voâ kyù vaø hö khoâng phi soá dieät. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu kieán ñoaïn, bao nhieâu tu ñoaïn, bao nhieâu baát ñoaïn? Ñaùp: Coù möôøi tu ñoaïn. Hai thöù caàn phaân bieät: YÙ nhaäp hoaëc kieán ñoaïn, hoaëc tu ñoaïn, hoaëc baát ñoaïn. Theá naøo laø kieán ñoaïn? Nhö yù nhaäp nôi tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, nhaãn voâ giaùn, töø ñoù ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Töùc laø kieán ñoaïn taùm möôi taùm söû töông öng vôùi yù nhaäp. Theá naøo laø tu ñoaïn? Nhö yù nhaäp nôi baäc hoïc kieán, tu ñoaïn. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø tu ñoaïn möôøi söû töông öng vôùi yù nhaäp, vaø yù nhaäp höõu laäu khoâng oâ ueá. Theá naøo laø baát ñoaïn? Laø yù nhaäp voâ laäu. Phaùp nhaäp hoaëc kieán ñoaïn, hoaëc tu ñoaïn, hoaëc baát ñoaïn. Theá naøo laø kieán ñoaïn? Nhö phaùp nhaäp nôi ngöôøi tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, nhaãn voâ giaùn ñeå ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø kieán ñoaïn taùm möôi taùm söû töông öng vôùi phaùp nhaäp. Caùc söû aáy ñaõ khôûi taâm baát töông öng haønh. Tu ñoaïn laø gì? Nhö phaùp nhaäp nôi baäc hoïc ñeå ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø tu ñoaïn möôøi söû töông öng vôùi phaùp nhaäp. Caùc söû aáy ñaõ khôûi nghieäp cuûa thaân - mieäng, khôûi taâm baát töông öng haønh vaø phaùp nhaäp höõu laäu khoâng oâ ueá. Baát ñoaïn laø gì? Laø phaùp nhaäp voâ laäu. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu hoïc, bao nhieâu voâ hoïc, bao nhieâu phi hoïc phi voâ hoïc? Ñaùp: Coù möôøi phi hoïc phi voâ hoïc. Hai thöù coøn laïi caàn phaân bieät: YÙ nhaäp laø hoaëc hoïc, hoaëc voâ hoïc, hoaëc phi hoïc phi voâ hoïc. Hoïc laø sao? Laø yù hoïc suy nghó kheá hôïp vôùi yù nhaäp. Voâ hoïc laø gì? Laø yù khoâng hoïc tö duy kheá hôïp vôùi yù nhaäp. Phi hoïc phi voâ hoïc laø gì? Laø yù höõu laäu tö duy kheá hôïp vôùi yù nhaäp. Phaùp nhaäp laø hoaëc hoïc, hoaëc voâ hoïc, hoaëc phi hoïc phi voâ hoïc. Theá naøo laø hoïc? Laø nghieäp nôi thaân-mieäng hoïc, thoï aám, töôûng aám, haønh aám hoïc. Theá naøo laø voâ hoïc? Laø nghieäp nôi thaân-mieäng voâ hoïc, thoï aám, töôûng aám, haønh aám voâ hoïc. Theá naøo laø phi hoïc phi voâ hoïc? Laø phaùp nhaäp thaâu nhieáp nghieäp nôi thaân-mieäng höõu laäu, thoï aám, töôûng aám, haønh aám höõu laäu vaø phaùp voâ vi. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu thuoäc coõi Duïc, bao nhieâu thuoäc coõi Saéc, Voâ saéc, bao nhieâu khoâng heä thuoäc?

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 2 23

Ñaùp: Coù hai thöù thuoäc coõi Duïc. Möôøi thöù caàn phaân bieät: Nhaõn nhaäp thuoäc coõi Duïc, hoaëc coõi Saéc. Theá naøo laø thuoäc coõi Duïc? Nhaõn nhaäp

thuoäc coõi Duïc laø do boán ñaïi taïo neân. Theá naøo laø thuoäc coõi Saéc? Laø nhaõn nhaäp thuoäc coõi Saéc ñöôïc taïo baèng boán ñaïi. Nhö nhaõn nhaäp, saéc nhaäp - nhó nhaäp - thanh nhaäp - tyû nhaäp - thieät nhaäp - thaân nhaäp cuõng nhö vaäy. Xuùc nhaäp thì thuoäc coõi Duïc, hoaëc thuoäc coõi Saéc. Thuoäc coõi Duïc laø sao? Laø xuùc nhaäp thuoäc coõi Duïc do boán ñaïi taïo neân. Thuoäc coõi Saéc laø sao? Laø xuùc nhaäp thuoäc coõi Saéc do boán ñaïi taïo neân. YÙ nhaäp hoaëc thuoäc coõi Duïc, hoaëc thuoäc coõi Saéc, hoaëc thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng heä thuoäc. Theá naøo laø thuoäc coõi Duïc? Laø yù suy tö kheá hôïp vôùi yù nhaäp thuoäc coõi Duïc. Theá naøo laø thuoäc coõi Saéc? Laø yù suy tö kheá hôïp vôùi yù nhaäp thuoäc coõi Saéc. Theá naøo laø thuoäc coõi Voâ saéc? Laø yù suy tö kheá hôïp vôùi yù nhaäp thuoäc coõi Voâ saéc. Theá naøo laø khoâng heä thuoäc? Laø yù voâ laäu suy tö kheá hôïp vôùi yù nhaäp. Phaùp nhaäp hoaëc thuoäc coõi Duïc, coõi Saéc, coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng heä thuoäc. Thuoäc coõi Duïc laø sao? Laø phaùp nhaäp thuoäc coõi Duïc, thaâu nhieáp nghieäp cuûa thaân khaåu, thaâu nhieáp thoï aám, töôûng aám, haønh aám. Thuoäc coõi Saéc laø sao? Laø phaùp nhaäp thuoäc coõi Saéc, thaâu nhieáp nghieäp nôi thaân-mieäng, thaâu nhieáp thoï aám, töôûng aám, haønh aám. Thuoäc coõi Voâ saéc laø sao? Laø phaùp nhaäp thuoäc coõi Voâ saéc, thaâu nhieáp thoï aám, töôûng aám, haønh aám. Khoâng heä thuoäc laø sao? Laø voâ laäu thaâu nhieáp nghieäp nôi thaân-mieäng, thaâu nhieáp thoï aám, töôûng aám, haønh aám, vaø phaùp voâ vi. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu thöù thuoäc veà quaù khöù, vò lai, hieän taïi? Ñaùp: Coù möôøi moät thöù hoaëc quaù khöù, hoaëc vò lai, hoaëc hieän taïi. Moät thöù thì caàn phaân bieät: Phaùp nhaäp. Neáu laø höõu vi thì hoaëc thuoäc quaù khöù, hoaëc thuoäc vò lai, hoaëc thuoäc hieän taïi. Neáu laø voâ vi thì khoâng phaûi quaù khöù, khoâng phaûi vò lai, khoâng phaûi hieän taïi. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu thöù thuoäc khoå ñeá, bao nhieâu thöù thuoäc taäp ñeá, bao nhieâu thöù thuoäc dieät ñeá, bao nhieâu thöù thuoäc ñaïo ñeá, bao nhieâu thöù khoâng heä thuoäc veà ñeá? Ñaùp: Möôøi thöù thuoäc khoå ñeá, taäp ñeá. Hai thöù caàn phaân bieät: YÙ nhaäp neáu laø höõu laäu thì thuoäc veà khoå vaø taäp ñeá. Neáu laø voâ laäu thì thuoäc veà ñaïo ñeá. Phaùp nhaäp neáu laø höõu laäu thì thuoäc veà khoå ñeá - taäp ñeá. Neáu laø voâ laäu thì thuoäc veà ñaïo ñeá höõu vi. Neáu laø soá dieät thì thuoäc veà dieät ñeá. Hö khoâng phi soá dieät thì khoâng thuoäc veà ñeá. Hoûi: Möôøi hai nhaäp naøy coù bao nhieâu thöù thaáy khoå ñoaïn, thaáy

taäp ñoaïn, thaáy dieät ñoaïn, thaáy ñaïo ñoaïn? Bao nhieâu laø tu ñoaïn, khoâng ñoaïn? Ñaùp: Coù möôøi thöù tu ñoaïn. Hai thöù caàn phaân bieät: YÙ nhaäp hoaëc thaáy khoå ñoaïn, hoaëc thaáy taâïp ñoaïn, hoaëc thaáy dieät ñoaïn, hoaëc thaáy ñaïo ñoaïn, hoaëc tu ñoaïn, hoaëc khoâng ñoaïn. Thaáy khoå ñoaïn laø gì? Neáu yù nhaäp nôi ngöôøi thaáy khoå tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, nhaãn voâ giaùn ñeå ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø thaáy khoå ñoaïn tröø hai möôi taùm thöù söû töông öng vôùi yù nhaäp. Thaáy taäp ñoaïn laø gì? Neáu yù nhaäp nôi ngöôøi thaáy taäp tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, nhaãn voâ giaùn ñeå ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø thaáy taäp ñoaïn tröø möôøi chín söû töông öng vôùi yù nhaäp. Thaáy dieät ñoaïn laø

gì? Neáu yù nhaäp nôi ngöôøi thaáy dieät tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, nhaãn voâ giaùn ñeå ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø thaáy dieät ñoaïn tröø möôøi chín söû töông öng vôùi yù nhaäp. Thaáy ñaïo ñoaïn laø gì? Laø yù nhaäp nôi ngöôøi thaáy ñaïo tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, nhaãn voâ giaùn ñeå ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø thaáy ñaïo ñoaïn tröø hai möôi hai söû töông öng vôùi yù nhaäp. Tu ñoaïn laø gì? Neáu yù nhaäp nôi baäc hoïc kieán tích tu ñoaïn. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø tu ñoaïn möôøi kieát söû töông öng vôùi yù nhaäp, vaø yù nhaäp höõu laäu khoâng oâ nhieãm. Khoâng ñoaïn laø sao? Laø yù nhaäp voâ laäu. Phaùp nhaäp hoaëc thaáy khoå ñoaïn, hoaëc thaáy taäp ñoaïn, hoaëc thaáy dieät ñoaïn, hoaëc thaáy ñaïo ñoaïn, hoaëc thaáy tu ñoaïn, hoaëc khoâng ñoaïn. Thaáy khoå ñoaïn laø gì? Neáu phaùp nhaäp nôi ngöôøi thaáy khoå tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, nhaãn voâ giaùn ñeå ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø thaáy khoå ñoaïn tröø hai möôi taùm söû töông öng vôùi phaùp nhaäp. Chuùng ñaõ khôûi taâm baát töông öng haønh. Thaáy taäp ñoaïn laø gì? Neáu phaùp nhaäp nôi ngöôøi thaáy taäp tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, nhaãn voâ giaùn ñeå ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø thaáy taäp ñoaïn tröø möôøi chín kieát söû töông öng vôùi phaùp nhaäp. Chuùng ñaõ khôûi taâm baát töông öng haønh. Thaáy dieät ñoaïn laø gì? Neáu phaùp nhaäp nôi ngöôøi thaáy dieät tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, nhaãn voâ giaùn ñeå ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø thaáy dieät ñoaïn tröø möôøi chín söû töông öng vôùi phaùp nhaäp. Chuùng ñaõ khôûi taâm baát töông öng haønh. Thaáy ñaïo ñoaïn laø gì? Neáu phaùp nhaäp nôi ngöôøi thaáy ñaïo tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, nhaãn voâ giaùn ñeå ñoaïn tröø. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø thaáy ñaïo ñoaïn tröø hai möôi hai söû töông öng vôùi phaùp nhaäp. Chuùng ñaõ khôûi

taâm baát töông öng haønh. Tu ñoaïn laø gì? Neáu phaùp nhaäp nôi baäc hoïc kieán tích tu ñoaïn. Ñoaïn tröø caùi gì? Laø tu ñoaïn möôøi kieát söû töông öng vôùi phaùp nhaäp. Chuùng ñaõ khôûi nghieäp nôi thaân-mieäng, khôûi taâm baát töông öng haønh, vaø phaùp nhaäp höõu laäu khoâng oâ ueá. Khoâng ñoaïn laø gì? Laø phaùp nhaäp voâ laäu. Hoûi: Naêm aám - möôøi hai nhaäp, thì naêm aám thaâu nhieáp möôøi hai nhaäp hay möôøi hai nhaäp thaâu nhieáp naêm aám? Ñaùp: Möôøi hai nhaäp thaâu nhieáp naêm aám, chöù khoâng phaûi naêm aám thaâu nhieáp möôøi hai nhaäp. Nôi choán naøo khoâng thaâu nhieáp? Laø phaùp nhaäp voâ vi. Hoûi: Naêm aám - möôøi taùm giôùi, thì naêm aám thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi hay möôøi taùm giôùi thaâu nhieáp naêm aám? Ñaùp: Möôøi taùm giôùi thaâu nhieáp naêm aám, chöù khoâng phaûi naêm aám thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi. Choã naøo khoâng thaâu nhieáp? Laø phaùp giôùi voâ vi. Hoûi: Naêm aám - hai möôi hai caên, thì naêm aám thaâu nhieáp hai möôi hai caên hay hai möôi hai caên thaâu nhieáp naêm aám? Ñaùp: Hai aám vaø phaàn ít cuûa hai aám thaâu nhieáp hai möôi hai caên. Hai möôi hai caên cuõng thaâu nhieáp hai aám vaø phaàn ít cuûa hai aám. Choã naøo khoâng thaâu nhieáp? Laø moät aám vaø phaàn ít cuûa hai aám. Hoûi: Naêm aám - chín möôi taùm söû, thì naêm aám thaâu nhieáp chín möôi taùm söû hay chín möôi taùm söû thaâu naêm aám? Ñaùp: Phaàn ít cuûa moät aám thaâu nhieáp chín möôi taùm söû.

Chín möôi taùm söû cuõng thaâu nhieáp phaàn ít cuûa moät aám. Nôi naøo khoâng thaâu nhieáp? Laø boán aám vaø phaàn ít cuûa moät aám. Hoûi: Möôøi hai nhaäp - möôøi taùm giôùi, thì möôøi hai nhaäp thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi hay möôøi taùm giôùi thaâu nhieáp möôøi hai nhaäp? Ñaùp: Laàn löôït cuøng thaâu nhieáp nhau, theo söï öùng hôïp cuûa chuùng. Hoûi: Möôøi hai nhaäp - hai möôi hai caên, thì möôøi hai nhaäp thaâu nhieáp hai möôi hai caên hay hai möôi hai caên thaâu nhieáp möôøi hai nhaäp? Ñaùp: Saùu noäi nhaäp vaø moät phaàn ít ngoaïi nhaäp, thaâu nhieáp hai möôi hai caên. Hai möôi hai caên cuõng thaâu nhieáp saùu noäi nhaäp vaø moät phaàn ít cuûa ngoaïi nhaäp. Nôi naøo khoâng thaâu nhieáp? Laø naêm ngoaïi nhaäp vaø moät phaàn nhoû cuûa ngoaïi nhaäp. Hoûi: Möôøi hai nhaäp - chín möôi taùm söû, thì möôøi hai nhaäp thaâu nhieáp chín möôi taùm söû hay chín möôi taùm söû thaâu nhieáp möôøi hai nhaäp?

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 2 26

Ñaùp: Phaàn ít cuûa moät ngoaïi nhaäp thaâu nhieáp chín möôi taùm söû. Chín möôi taùm söû cuõng thaâu nhieáp phaàn ít cuûa ngoaïi nhaäp. Nôi naøo khoâng thaâu nhieáp? Laø möôøi moät nhaäp vaø phaàn ít cuûa moät ngoaïi nhaäp. Hoûi: Möôøi taùm giôùi- hai möôi hai caên, thì möôøi taùm giôùi thaâu nhieáp hai möôi hai caên hay hai möôi hai caên thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi? Ñaùp: Möôøi hai noäi giôùi vaø phaàn ít cuûa moät ngoaïi giôùi, thaâu nhieáp hai möôi hai caên. Hai möôi hai caên cuõng thaâu nhieáp möôøi hai noäi giôùi vaø phaàn ít cuûa moät ngoaïi giôùi. Phaàn naøo khoâng thaâu nhieáp? Laø naêm ngoaïi giôùi vaø phaàn ít cuûa moät ngoaïi giôùi. Hoûi: Möôøi taùm giôùi - chín möôi taùm söû, thì möôøi taùm giôùi thaâu nhieáp chín möôi taùm söû hay chín möôi taùm söû thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi? Ñaùp: Phaàn ít cuûa moät ngoaïi giôùi thaâu nhieáp chín möôi taùm söû. Chín möôi taùm söû cuõng thaâu nhieáp phaàn ít cuûa moät ngoaïi giôùi ñoù. Phaàn naøo khoâng thaâu nhieáp? Laø möôøi baûy giôùi vaø phaàn nhoû cuûa moät ngoaïi giôùi. Hoûi: Hai möôi hai caên - chín möôi taùm söû, thì hai möôi hai caên thaâu nhieáp chín möôi taùm söû hay chín möôi taùm söû thaâu nhieáp hai möôi hai caên? Ñaùp: Laàn löôït chuùng khoâng thaâu nhieáp nhau. ----------

Phaåm 4: PHAÂN BIEÄT BAÛY SÖÏ

Möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám, naêm thaïnh aám, saùu giôùi, möôøi phaùp ñaïi ñòa, möôøi phaùp phieàn naõo ñaïi ñòa, möôøi phaùp tieåu phieàn naõo ñaïi ñòa, naêm phieàn naõo, naêm xuùc, naêm kieán, naêm caên, naêm phaùp, saùu thöùc thaân, saùu xuùc thaân, saùu thoï thaân, saùu töôûng thaân, saùu tö thaân, saùu aùi thaân... Möôøi taùm giôùi laø gì? Laø nhaõn giôùi, saéc giôùi, nhaõn thöùc giôùi. Nhó giôùi, thanh giôùi, nhó thöùc giôùi. Tyû giôùi, höông giôùi, tyû thöùc giôùi. Thieät giôùi, vò giôùi, thieät thöùc giôùi. Thaân giôùi, xuùc giôùi, thaân thöùc giôùi. YÙ giôùi, phaùp giôùi, yù thöùc giôùi. Theá naøo laø möôøi hai nhaäp? Laø: Nhaõn nhaäp, saéc nhaäp. Nhó nhaäp, thanh nhaäp. Tyû nhaäp, höông nhaäp. Thieät nhaäp, vò nhaäp. Thaân nhaäp, xuùc nhaäp. YÙ nhaäp, phaùp nhaäp. Theá naøo laø naêm aám? Laø saéc aám, thoï aám, töôûng aám, haønh aám, thöùc aám. Theá naøo laø naêm thaïnh

aám? Laø saéc thaïnh aám, thoï thaïnh aám, töôûng

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 2 27

thaïnh aáâm, haønh thaïnh aám, thöùc thaïnh aám. Theá naøo laø saùu giôùi? Laø ñòa giôùi, thuûy giôùi, hoûa giôùi, phong giôùi, hö khoâng giôùi, thöùc giôùi. Möôøi phaùp ñaïi ñòa laø gì? Laø thoï, töôûng, tö, xuùc, öùc, duïc, thaéng giaûi, nieäm, ñònh, tueä. Möôøi phaùp phieàn naõo ñaïi ñòa laø gì? Laø baát tín, giaûi ñaõi, voïng nieäm, loaïn, voâ minh, taø tueä, taø öùc, taø giaûi thoaùt, traïo, phoùng daät. Möôøi phaùp tieåu phieàn naõo ñaïi ñòa laø gì? Laø phaãn, haän, phuù, naõo, taät, xan, cuoáng, sieåm, kieâu, haïi. Naêm phieàn naõo laø gì? Laø duïc tham, saéc tham, voâ saéc tham, saân khueå, si. Naêm xuùc laø gì? Laø ñoái xuùc, taêng thöôïng ngöõ xuùc, minh xuùc, voâ minh xuùc, phi minh phi voâ minh xuùc. Naêm kieán laø gì? Laø thaân kieán, bieân kieán, taø kieán, kieán thuû, giôùi thuû. Naêm caên laø gì? Laø laïc caên, khoå caên, hyû caên, öu caên, xaû caên. Naêm phaùp laø gì? Laø giaùc, quaùn, thöùc, voâ taøm, voâ quyù. Saùu thöùc thaân laø gì? Laø nhaõn thöùc, nhó thöùc, tyû thöùc, thieät thöùc, thaân thöùc, yù thöùc. Saùu xuùc thaân laø gì? Laø nhaõn xuùc, nhó xuùc, tyû xuùc, thieät xuùc, thaân xuùc, yù xuùc. Saùu thoï thaân laø gì? Laø thoï phaùt sinh do nhaõn xuùc. Thoï phaùt sinh do nhó xuùc. Thoï phaùt sinh do tyû xuùc. Thoï phaùt sinh do thieät xuùc. Thoï phaùt sinh do thaân xuùc. Thoï phaùt sinh do yù xuùc. Saùu töôûng thaân laø gì? Laø töôûng do nhaõn xuùc sinh. Töôûng do nhó xuùc sinh. Töôûng do tyû xuùc sinh, thieät xuùc, thaân xuùc, yù xuùc sinh. Saùu tö thaân laø gì? Laø tö phaùt sinh do nhaõn xuùc, tö phaùt sinh do nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc. Saùu aùi thaân laø gì? Laø aùi phaùt sinh do nhaõn xuùc, aùi phaùt sinh do nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc. Nhaõn giôùi laø gì? Laø nhö maét ñoái vôùi saéc, ñaõ thaáy, ñang thaáy, seõ thaáy. Tuøy nôi saéc maø moãi moãi ñeàu coù phaàn. Saéc giôùi laø gì? Laø nhö saéc ñoái vôùi maét ñaõ thaáy, ñang thaáy, seõ thaáy. Moãi thöù theo nhau ñeàu coù phaàn. Nhaõn thöùc giôùi laø gì? Laø nhö maét thaáy saéc khôûi leân söï hieåu bieát cuûa maét (Nhaõn thöùc). Maét laø yeáu toá taêng thöôïng thaáy saéc. Nhö nhaõn thöùc ñoái vôùi saéc, hoaëc thöùc phaân bieät bieát saéc. Ñoù goïi laø Nhaõn thöùc giôùi. Nhó giôùi laø gì? Nhö tai ñoái vôùi tieáng, ñaõ nghe, ñang nghe, seõ nghe. Tuøy theo aâm thanh maø moãi moãi ñeàu coù phaàn. Thanh giôùi laø gì? Nhö

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 2 28

tieáng ñoái vôùi tai, ñaõ nghe, ñang nghe, seõ nghe. Tuøy theo aâm thanh maø coù phaàn. Nhó thöùc giôùi laø gì? Nhö tai nghe tieáng khôûi leân caùi bieát cuûa tai (Nhó thöùc). Tai laø yeáu toá taêng thöôïng ñeå nghe tieáng. Hoaëc nhó thöùc ñoái vôùi tieáng, hoaëc thöùc phaân bieät bieát tieáng. Ñoù goïi laø Nhó thöùc giôùi. Tyû giôùi laø gì? Nhö muõi ñoái vôùi muøi höông ñaõ bieát, ñang bieát, seõ bieát. Tuøy theo höông maø moãi moãi ñeàu coù phaàn. Höông giôùi laø gì? Nhö höông ñoái vôùi muõi ñaõ bieát, ñang bieát, seõ bieát, tuøy theo höông maø coù phaàn. Tyû thöùc giôùi laø gì? Nhö muõi bieát muøi höông khôûi leân caùi bieát cuûa muõi (Tyû thöùc). Muõi laø yeáu toá taêng thöôïng bieát höông. Nhö tyû thöùc ñoái vôùi höông, hoaëc thöùc phaân bieät bieát höông. Ñoù goïi laø Tyû thöùc giôùi. Thieät giôùi laø gì? Nhö löôõi ñoái vôùi

vò, ñaõ neám, ñang neám, seõ neám. Tuøy theo vò maø moãi moãi ñeàu coù phaàn. Vò giôùi laø gì? Nhö vò ñoái vôùi löôõi ñaõ neám, ñang neám, seõ neám, tuøy theo vò maø ñeàu coù phaàn. Thieät thöùc giôùi laø gì? Nhö löôõi neám vò khôûi leân caùi bieát cuûa löôõi (Thieät thöùc). Löôõi laø yeáu toá taêng thöôïng ñeå neám vò. Nhö thieät thöùc ñoái vôùi vò, hoaëc thöùc phaân bieät ñeå bieát vò. Ñoù goïi laø Thieät thöùc giôùi. Thaân giôùi laø gì? Nhö thaân ñoái vôùi xuùc chaïm, ñaõ xuùc chaïm, ñang xuùc chaïm, seõ xuùc chaïm. Tuøy theo xuùc chaïm maø moãi moãi ñeàu coù phaàn. Xuùc giôùi laø gì? Nhö xuùc ñoái vôùi thaân, ñaõ caûm giaùc, ñang caûm giaùc, seõ caûm giaùc, tuøy theo xuùc chaïm maø coù phaàn. Thaân thöùc giôùi laø gì? Nhö thaân xuùc chaïm khôûi leân caùi bieát cuûa thaân (Thaân thöùc). Thaân laø yeáu toá taêng thöôïng ñeå bieát xuùc. Nhö thaân thöùc ñoái vôùi xuùc, hoaëc thöùc phaân bieät ñeå nhaän bieát xuùc. Ñoù goïi laø Thaân thöùc giôùi. YÙ giôùi laø gì? Nhö yù ñoái vôùi phaùp, ñaõ bieát, ñang bieát, seõ bieát. Tuøy theo phaùp maø moãi moãi ñeàu coù phaàn. Phaùp giôùi laø gì? Nhö phaùp ñoái vôùi yù, ñaõ bieát, ñang bieát, seõ bieát, tuøy theo phaùp maø coù phaàn. YÙù thöùc giôùi laø gì? Nhö yù duyeân nôi phaùp khôûi leân caùi bieát cuûa yù (YÙ thöùc). YÙ laø taêng thöôïng duyeân nôi phaùp. Hoaëc yù thöùc ñoái vôùi phaùp, hoaëc thöùc phaân bieät nhaän bieát phaùp. Ñoù goïi laø YÙ thöùc giôùi. Nhaõn nhaäp cho ñeán phaùp nhaäp, noùi roäng cuõng nhö vaäy. Saéc aám laø gì? Laø möôøi thöù saéc nhaäp vaø saéc ñöôïc thaâu nhieáp do phaùp nhaäp. Theá naøo laø thoï aám? Laø saùu thoï thaân. Saùu thöù laø nhöõng gì? Laø thoï phaùt sinh do nhaõn xuùc, cho ñeán thoï phaùt sinh do yù xuùc. Töôûng aám laø gì? Laø saùu töôûng thaân. Saùu thöù laø gì? Laø töôûng phaùt sinh do nhaõn xuùc, cho ñeán töôûng phaùt sinh do yù xuùc. Haønh aám laø gì? Haønh aám coù hai loaïi laø taâm töông öng, taâm khoâng töông öng.

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 2 29

Theá naøo laø taâm töông öng haønh aám? Laø nhöõng taâm phaùp: Tö, xuùc, öùc, duïc, giaûi thoaùt, nieäm, ñònh, tueä, tín, tinh tieán, giaùc, quaùn, phoùng daät, baát phoùng daät, caên thieän, caên baát thieän, caên voâ kyù, heát thaûy kieát phöôïc, söû, phieàn naõo, thöôïng phieàn naõo, trieàn, heát thaûy trí, heát thaûy kieán, heát thaûy voâ giaùn v.v..., neân nhöõng taâm phaùp naøy ñoái chieáu töông öng vôùi phaùp. Ñoù goïi laø taâm töông öng haønh aám. Theá naøo laø taâm khoâng töông öng haønh aám? Laø nhöõng: Caùc söï ñaéc, chaùnh thoï voâ töôûng, chaùnh thoï dieät taän, voâ töôûng thieân, maïng caên, thaân chuûng loaïi xöù ñaéc, söï ñaéc, nhaäp ñaéc, sinh, truï, dò, dieät, danh thaân, cuù thaân, vò thaân, nhöõng taâm phaùp nhö theá khoâng töông öng vôùi phaùp, goïi laø taâm khoâng töông öng haønh aám. Hai phaùp kia goïi chung laø Haønh aám soá. Theá naøo laø thöùc aám? Laø saùu thöùc thaân. Saùu thöù laø nhöõng gì? Laø nhaõn thöùc thaân cho ñeán yù thöùc thaân. Theá naøo laø saéc thaïnh aám? Nhö saéc höõu laäu ñöôïc thoï nhaän nhieàu, saéc aáy neáu ñoái vôùi quaù khöù - hieän taïi - vò lai daáy khôûi ham muoán, ñaõ khôûi - ñang khôûi, hoaëc tham, hoaëc saân, hoaëc si, moãi moãi taâm soá phieàn naõo ñoù, ñaõ khôûi, ñang khôûi thì goïi laø saéc thaïnh aám. Thoï, töôûng, haønh thaïnh aám cuõng nhö vaäy. Theá naøo laø thöùc thaïnh aám? Nhö thöùc höõu laäu ñöôïc thoï nhaän nhieàu, thöùc aáy neáu ñoái vôùi

quaù khöù - hieän taïi - vò lai daáy khôûi ham muoán, ñaõ khôûi- ñang khôûi, hoaëc tham- saân- si, moãi moãi taâm soá phieàn naõo ñaõ khôûi- ñang khôûi, thì goïi laø thöùc thaïnh aám. Theá naøo laø ñòa giôùi? Laø töôùng cöùng chaéc, cho ñeán phong giôùi, nhö trong phaåm Naêm Phaùp ñaõ noùi. Theá naøo laø hö khoâng giôùi? Laø khoâng bieân saéc. Theá naøo laø thöùc giôùi? Laø naêm thöùc thaân vaø yù thöùc thaân höõu laäu. Theá naøo laø thoï? Laø thoï nhaän bieát khoå, cuøng khoå vui ñeàu ñuû, khoâng phaûi söï chuyeån bieán cuûa ba caûnh giôùi. Theá naøo laø töôûng? Laø töôûng, cuøng töôûng, töôûng taêng thöôïng, ñoái vôùi töôùng maïo maø chuyeån bieán neân. Theá naøo laø tö? Laø tö duy cuøng tö duy, tö duy taêng thöôïng khôûi taâm haønh nôi nghieäp. Theá naøo laø xuùc? Laø xuùc chaïm cuøng xuùc chaïm, xuùc taêng thöôïng, döïa vaøo taâm duyeân hoøa hôïp maø chuyeån bieán. Theá naøo laø öùc? Laø taâm phaùt khôûi toû ngoä, laø nhôù nghó, suy xeùt veà caûnh giôùi cuûa taâm haønh. Theá naøo laø duïc? Laø ham muoán nôi duyeân, giöõ chaéc, tham chaáp saâu

xa ñeå taïo ra duïc laïc. Theá naøo laø giaûi thoaùt? Laø taâm giaûi thoaùt, yù côûi boû moïi duyeân. Nieäm laø gì? Laø nhôù nghó, thuaän theo söï nhôù nghó khoâng buoâng rôøi. Ñoái vôùi duyeân khoâng laõng queân boû dôû, roái loaïn. Ñònh laø gì? Laø taâm cuøng truï, khoâng ñoäng tröôùc caûnh thay ñoåi, khoâng phaân taùn, khoâng roái loaïn, maø thaâu nhieáp vaøo moät moái. Tueä laø gì? Laø taâm ñoái vôùi phaùp, daáy khôûi söï löïa choïn, quyeát ñònh, bieát roõ, quan saùt soi saùng. Baát tín laø gì? Laø taâm khoâng tin nhaän, khoâng chaùnh tö duy, khoâng tu goác ñöùc, khoâng troàng haïnh thieän, khoâng taïo nghieäp toát, yù khoâng thanh tònh. Giaûi ñaõi laø gì? Laø taâm thaáp keùm, khoâng sieâng naêng duõng maõnh, yù khoâng nhanh nheïn. Voïng nieäm laø gì? Laø nhôù nghó hö voïng, höôùùng beân ngoaøi, ghi nhôù chuyeän taø vaïy. Loaïn laø gì? Laø taâm taùn loaïn, chuyeån ñoäng dong ruoåi maõi, duyeân khoâng ngöøng nghæ. Voâ minh laø gì? Laø ngu si nôi ba coõi, toái taêm khoâng hieåu bieát. Taø tueä laø gì? Laø khoâng thuaän theo chaùnh nieäm, hieåu sai, quyeát ñoaùn khoâng ñuùng. Taø öùc laø gì? Laø yù hoaït ñoäng caáu ueá, quanh co duyeân nôi caûnh, khoâng chaùnh tö duy. Taø giaûi thoaùt laø gì? Laø yù hoaït ñoäng caáu ueá, maø mong côûi boû moïi duyeân. Traïo laø gì? Laø taâm voäi vaõ xoác noåi, khoâng döïa vaøo laëng yeân. Phoùng daät laø gì? Laø buoâng rôøi moïi phöông tieän, laøm chuyeän khoâng neân laøm, khoâng sieâng tu caùc phaùp thieän. Phaãn laø gì? Laø ñoái vôùi caùc söï vieäc khoâng ñem laïi lôïi ích, taâm noåi giaän noái tieáp giaän maõi. Haän laø gì? Laø neáu söï vieäc khoâng thuaän theo söï mong muoán thì noåi taâm giaän döõ. Phuù laø gì? Laø che giaáu toäi mình taïo ra. Naõo laø gì? laø taâm noùng böùc, böïc boäi. Taät laø gì? Laø ñoái vôùi söï hieàm khích, khoâng muoán keû khaùc coù lôïi, khôûi taâm ñoá kî. Xan laø gì? Laø thoï nhaän cuûa taâm luoân baùm giöõ kieân coá khoâng buoâng boû. Cuoáng laø gì? Laø löøa doái keû khaùc.

Sieåm laø gì? Laø khôûi taâm quanh co. Kieâu laø gì? Laø taâm say meâ söï cao ngaïo. Haïi laø gì? Laø taâm böïc boäi gaây böùc baùch cho moïi ngöôøi. Duïc tham laø gì? Laø duïc tham, tham muoán khaép, keát tuï thaønh nôi choán tham muoán, baùm chaët vaøo söï yeâu thích. Saéc tham laø gì? Laø saéc tham cuøng khaép, keát tuï thaønh nôi choán tham lam, baùm chaéc vaøo söï yeâu thích. Voâ saéc tham laø gì? Laø voâ saéc tham cuøng khaép, keát tuï thaønh nôi choán tham, baùm chaéc vaøo söï yeâu thích. Saân khueå laø gì? Laø khôûi leân taâm laøm toån haïi ñoái vôùi chuùng sinh, phæ baùng toät ñoä. Nghi laø gì? Laø meâ laàm khoâng hieåu roõ chaân lyù. Ñoái xuùc laø gì? Laø naêm thöùc thaân töông öng vôùi xuùc. Taêng thöôïng ngöõ xuùc laø gì? Laø yù thöùc thaân töông öng vôùi xuùc. Minh xuùc laø gì? Laø xuùc voâ laäu. Voâ minh xuùc laø gì? Laø xuùc caáu ueá. Phi minh phi voâ minh xuùc laø gì? Laø xuùc höõu laäu khoâng caáu ueá. Thaân kieán laø gì? Laø ñoái vôùi naêm thaïnh aám, khôûi leân kieán chaáp ñoù laø ta, laø caùi cuûa ta, ñoái vôùi thaân ñoù nhaän laáy, yeâu thích tham ñaém. Bieân kieán laø gì? Laø ñoái vôùi naêm thaïnh aám, hoaëc chaáp ñoaïn, hoaëc chaáp thöôøng. Ñoái vôùi thaân ñoù nhaän laáy, yeâu thích tham ñaém. Taø kieán laø gì? Laø phæ baùng nhaân quaû, huûy hoaïi ñieàu neân laøm. Ñoái vôùi kieán chaáp aáy luoân giöõ laáy yeâu thích vöôùng maéc. Thuû kieán laø gì? Laø ñoái vôùi naêm thaïnh aám, chaáp noù laø baäc nhaát, laø toái thöôïng, hôn heát thaûy. Ñoái vôùi kieán chaáp aáy luoân giöõ laáy, yeâu thích, vöôùng maéc. Giôùi kieán laø gì? Laø ñoái vôùi naêm thaïnh aám khôûi kieán chaáp cho noù laø thanh tònh, cho laø giaûi thoaùt xuaát yeáu, luoân giöõ laáy, yeâu thích, tham ñaém. Laïc caên laø gì? Laø nhöõng tieáp xuùc caûm thaáy vui veû thì khôûi thaân yù ham thích, khôûi töôûng nhaän bieát. Khoå caên laø gì? Laø nhöõng tieáp xuùc gaây khoå sôû thì khôûi thaân cuøng thoï khoå, khôûi töôûng nhaän bieát. Hyû caên laø gì? Laø nhöõng tieáp xuùc caûm thaáy vui möøng, thì khôûi leân taâm vui möøng, phaùt sinh töôûng nhaän bieát, laõnh thoï. Öu caên laø gì? Laø nhöõng tieáp xuùc ñöa ñeán lo buoàn, taâm khôûi leân khoå, phaùt sinh töôûng nhaän bieát, laõnh thoï. Xaû caên laø gì? Laø nhöõng tieáp xuùc khoâng gaây khoå hay vui, khôûi leân

söï nhaän bieát nôi thaân taâm khoâng laõnh thoï, khoâng phaûi khoâng laõnh thoï. Giaùc laø gì? Laø taâm nhaän bieát khaép, bieát veà saéc, bieát saéc taêng thöôïng, bieát veà soá giaùc v.v..., taâm thoâ tö duy chuyeån ñoäng. Quaùn laø gì? Hoaït ñoäng cuûa taâm ít ñi, theo choã nhoû nhieäm maø haønh, taâm chuyeån theo neõo tinh teá. Thöùc laø gì? Laø saùu thöùc thaân: Nhaõn thöùc cho ñeán yù thöùc. Voâ taøm laø gì? Laø taâm khoâng bieát hoå, khoâng ngaùn sôï toäi loãi, khoâng heà chaùn lìa, khoâng cung kính, khoâng nhu hoøa, khoâng bieát lo sôï chính mình, khoâng töï thaáy xaáu hoå, taâm buoâng phoùng maëc tình. Voâ quyù laø gì? Laø khoâng theïn tröôùc keû khaùc, khoâng sôï toäi loãi, khoâng chuøn böôùùc nôi toäi loãi, khoâng thaáy toäi loãi. Moïi chuyeän laøm aùc khoâng thaáy xaáu hoå ñoái vôùi keû khaùc. Nhaõn thöùc laø gì? Maét duyeân nôi saéc phaùt sinh nhaõn thöùc. Maét laø yeáu toá taêng thöôïng duyeân nôi saéc. Nhaõn thöùc ñoái vôùi saéc hoaëc nhaän bieát, hoaëc phaân bieät veà saéc. Ñoù goïi laø nhaõn thöùc. Cho ñeán yù thöùc cuõng nhö vaäy. Nhaõn xuùc laø gì?

Laø maét duyeân nôi saéc khôûi leân caùi hieåu bieát cuûa maét (Nhaõn thöùc). Ba thöù aáy (maét, saéc, nhaõn thöùc) hoøa hôïp sinh ra xuùc. Nhaõn laø yeáu toá taêng thöôïng duyeân nôi saéc. Nhaõn thöùc ñoái vôùi saéc hoaëc tieáp xuùc, cuøng tieáp xuùc. Ñoù goïi laø nhaõn xuùc. Nhó, tyû, thieät, thaân xuùc cuõng vaäy. YÙ xuùc laø gì? Laø yù duyeân nôi phaùp khôûi leân caùi hieåu bieát cuûa yù (YÙ thöùc). Ba thöù aáy hoøa hôïp sinh ra xuùc. YÙ laø taêng thöôïng duyeân nôi phaùp. YÙ thöùc ôû nôi phaùp hoaëc tieáp xuùc, cuøng tieáp xuùc. Ñoù goïi laø yù xuùc. Theá naøo laø nhaõn xuùc sinh ra thoï? Laø maét duyeân nôi saéc khôûi leân nhaõn thöùc. Ba thöù aáy hoøa hôïp sinh ra xuùc. Xuùc duyeân nôi thoï. Maét laø taêng thöôïng duyeân nôi saéc sinh ra nhaõn xuùc, laø nhaân nôi nhaõn xuùc, laø taäp khôûi nôi nhaõn xuùc, sinh ra nhaõn xuùc, coù nhaõn xuùc, yù tö duy töông öng. Nhaõn thöùc ñoái vôùi saéc, neáu nhaän bieát laõnh thoï nhö nhau, goïi laø nhaõn xuùc sinh ra thoï. Nhó, tyû, thieät, thaân xuùc cuõng nhö vaäy. Theá naøo laø yù xuùc sinh ra thoï? Laø yù duyeân nôi phaùp khôûi leân yù thöùc. Ba thöù aáy hoøa hôïp sinh ra xuùc. Xuùc duyeân nôi thoï. YÙ laø taêng thöôïng duyeân nôi phaùp sinh ra yù xuùc, laø nhaân cuûa yù xuùc, laø taäp khôûi nôi yù xuùc, sinh ra yù xuùc, coù yù xuùc, tö duy töông öng. YÙ thöùc ñoái vôùi phaùp, neáu nhaän bieát thoï laõnh nhö nhau thì goïi laø yù xuùc sinh ra thoï. Theá naøo laø nhaõn xuùc sinh ra töôûng? Laø maét duyeân saéc sinh ra nhaõn thöùc. Ba thöù aáy hoøa hôïp sinh ra xuùc, xuùc duyeân nôi töôûng. Maét laø taêng

thöôïng duyeân nôi saéc sinh ra nhaõn xuùc, laø nhaân cuûa nhaõn xuùc, laø taäp khôûi nôi nhaõn xuùc, coù nhaõn xuùc, sinh ra nhaõn xuùc, yù tö duy töông öng. Nhaõn thöùc ñoái vôùi saéc, neáu sinh töôûng nhö nhau, töôûng taêng thöôïng, töôûng phaân bieät, thì goïi laø nhaõn xuùc sinh ra töôûng. Nhó, tyû, thieät, thaân xuùc cuõng nhö vaäy. Theá naøo laø yù xuùc sinh ra töôûng? Laø yù duyeân nôi phaùp khôûi leân yù thöùc. Ba thöù aáy hoøa hôïp sinh ra xuùc, xuùc duyeân töôûng. YÙ laø taêng thöôïng duyeân nôi phaùp sinh ra yù xuùc, laø nhaân nôi yù xuùc, laø taäp khôûi nôi yù xuùc, sinh ra yù xuùc, coù yù xuùc, tö duy kheá hôïp. YÙ thöùc ñoái vôùi phaùp coù töôûng, cuøng töôûng, töôûng taêng thöôïng, töôûng phaân bieät thì goïi laø yù xuùc sinh ra töôûng. Theá naøo laø nhaõn xuùc sinh ra tö? Laø maét duyeân nôi saéc khôûi leân nhaõn thöùc. Ba thöù aáy hoøa hôïp sinh ra xuùc, xuùc duyeân tö. Maét laø taêng thöôïng duyeân nôi saéc sinh ra nhaõn xuùc, laø nhaân nôi nhaõn xuùc, taäp khôûi nôi nhaõn xuùc, sinh ra nhaõn xuùc, coù nhaõn xuùc, yù tö duy kheá hôïp. Nhaõn thöùc ñoái vôùi saéc, neáu tö duy nhö nhau, tö taêng thöôïng, tö chuyeån taâm haønh nôi nghieäp thì goïi laø nhaõn xuùc sinh ra tö. Nhó, tyû, thieät, thaân cuõng nhö vaäy. Theá naøo laø yù xuùc sinh ra tö? Laø yù duyeân nôi phaùp sinh ra yù thöùc. Ba thöù aáy hoøa hôïp sinh xuùc, xuùc duyeân tö. YÙ laø taêng thöôïng duyeân nôi phaùp sinh ra yù xuùc, laø nhaân nôi yù xuùc, taäp khôûi nôi yù xuùc, sinh ra yù xuùc, coù yù xuùc, tö duy töông öng. YÙ thöùc ñoái vôùi phaùp, neáu tö nhö nhau, tö taêng thöôïng, tö chuyeån taâm haønh nôi nghieäp thì goïi laø yù xuùc sinh ra tö. Theá naøo laø nhaõn xuùc sinh ra aùi? Laø maét duyeân nôi saéc khôûi leân nhaõn thöùc. Ba thöù aáy hoøa hôïp sinh ra xuùc, xuùc duyeân aùi. Maét laø taêng thöôïng duyeân nôi saéc.

Nhaõn thöùc ñoái vôùi saéc neáu tham lam tích tuï tham, thaønh nôi choán roài baùm chaéc yeâu thích, ñoù goïi laø nhaõn xuùc sinh ra aùi. Nhó, tyû, thieät, thaân cuõng nhö vaäy. Theá naøo laø yù xuùc sinh ra aùi? Laø yù duyeân nôi phaùp, khôûi leân yù thöùc. Ba thöù aáy hoøa hôïp sinh ra xuùc, do ñoù coù thoï, coù thoï neân coù aùi. YÙ laø taêng thöôïng duyeân nôi phaùp. YÙ thöùc ñoái vôùi phaùp neáu tham lam tích tuï tham, thaønh nôi choán roài baùm chaéc vaøo ñoù, yeâu thích, thì goïi laø yù xuùc sinh ra aùi. Hoûi: Nhaõn giôùi thaâu nhieáp bao nhieâu giôùi, bao nhieâu nhaäp, bao nhieâu aám? Nhaõn giôùi thaâu nhieáp phaùp, thaâu nhieáp bao nhieâu giôùi, bao nhieâu nhaäp, bao nhieâu aám? Nhaõn giôùi khoâng thaâu nhieáp phaùp, thaâu nhieáp bao nhieâu giôùi, bao

nhieâu nhaäp, bao nhieâu aám? Nhaõn giôùi thaâu nhieáp, khoâng thaâu nhieáp phaùp, thaâu nhieáp bao nhieâu giôùi, bao nhieâu nhaäp, bao nhieâu aám? Tröø nhaõn giôùi thaâu nhieáp phaùp, phaùp coøn laïi thaâu nhieáp bao nhieâu giôùi, bao nhieâu nhaäp, bao nhieâu aám? Tröø nhaõn giôùi khoâng thaâu nhieáp phaùp, phaùp coøn laïi thaâu nhieáp bao nhieâu giôùi, bao nhieâu nhaäp, bao nhieâu aám? Tröø nhaõn giôùi thaâu nhieáp, khoâng thaâu nhieáp phaùp, phaùp coøn laïi thaâu nhieáp bao nhieâu giôùi, bao nhieâu nhaäp, bao nhieâu aám? Nhö nhaõn giôùi, cho ñeán yù xuùc sinh ra aùi cuõng nhö vaäy. Ñaùp: Nhaõn giôùi thaâu nhieáp moät giôùi, moät nhaäp, moät aám; khoâng thaâu nhieáp möôøi baûy giôùi, möôøi moät nhaäp, naêm aám. Nhö nhaõn giôùi, nhaõn giôùi thaâu nhieáp phaùp cuõng nhö vaäy. Nhaõn giôùi khoâng thaâu nhieáp phaùp thaâu nhieáp möôøi baûy giôùi, möôøi moät nhaäp naêm aám; khoâng thaâu nhieáp moät giôùi, moät nhaäp, moät aám. Nhaõn giôùi thaâu nhieáp, khoâng thaâu nhieáp phaùp thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Tröø nhaõn giôùi thaâu nhieáp phaùp, phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi baûy giôùi, möôøi moät nhaäp, naêm aám; khoâng thaâu nhieáp moät giôùi, moät nhaäp, moät aám. Tröø nhaõn giôùi khoâng thaâu nhieáp phaùp, phaùp coøn laïi thaâu nhieáp moät giôùi, moät nhaäp, moät aám; khoâng thaâu nhieáp möôøi baûy giôùi, möôøi moät nhaäp, naêm aám. Tröø nhaõn giôùi thaâu nhieáp phaùp, phaùp coøn laïi nhö nhaõn giôùi, khoâng thaâu nhieáp. Tröø nhaõn giôùi khoâng thaâu nhieáp phaùp, phaùp coøn laïi nhö nhaõn giôùi, tröø nhaõn giôùi thaâu nhieáp, khoâng thaâu nhieáp phaùp. Neáu hoûi phaùp khaùc: Hö khoâng, khoâng coù vieäc gì, khoâng baøn luaän. Nhö nhaõn giôùi, chín saéc giôùi, möôøi saéc nhaäp cuõng nhö vaäy. Nhaõn thöùc giôùi thaâu nhieáp moät giôùi, moät nhaäp, moät aám; khoâng thaâu nhieáp möôøi baûy giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö nhaõn thöùc giôùi, nhó - tyû - thieät - thaân - yù thöùc giôùi, saùu thöùc thaân cuõng nhö vaäy. YÙù giôùi thaâu nhieáp baûy giôùi, moät nhaäp, moät aám, khoâng thaâu nhieáp möôøi moät giôùi, möôøi moät nhaäp, boán aám. Nhö yù giôùi, yù nhaäp - thöùc aám - thöùc phaùp cuõng nhö vaäy. Phaùp giôùi thaâu nhieáp moät giôùi, moät nhaäp, boán aám; khoâng thaâu nhieáp möôøi baûy giôùi, möôøi moät nhaäp, hai aám.

Nhö phaùp giôùi, phaùp nhaäp cuõng nhö vaäy. Saéc aám thaâu nhieáp möôøi moät giôùi, möôøi moät nhaäp, moät aám; khoâng thaâu nhieáp taùm giôùi, hai nhaäp, boán aám. Thoï aám thaâu nhieáp moät giôùi, moät nhaäp, moät aám; khoâng thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, boán aám. Nhö thoï aám, töôûng aám - haønh aám - thoï ñaïi ñòa - töôûng ñaïi ñòa cuõng nhö vaäy. Saéc thaïnh aám thaâu nhieáp möôøi moät giôùi, möôøi moät nhaäp, moät aám; khoâng thaâu nhieáp taùm giôùi, hai nhaäp, naêm aám Thoï thaïnh aám thaâu nhieáp moät giôùi, moät nhaäp, moät aám; khoâng thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö thoï thaïnh aám, töôûng thaïnh aám - haønh thaïnh aám - naêm saéc giôùi - taùm phaùp ñaïi ñòa - möôøi phaùp phieàn naõo ñaïi ñòa, möôøi phaùp tieåu phieàn naõo ñaïi ñòa - naêm phieàn naõo - naêm xuùc - naêm kieán - naêm caên - boán phaùp naêm, saùu cuõng nhö vaäy. Thöùc thaïnh aám thaâu nhieáp baûy giôùi, moät nhaäp, moät aám; khoâng thaâu nhieáp möôøi ba giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö thöùc thaïnh aám, thöùc giôùi cuõng nhö vaäy. Nhaõn thöùc giôùi töông öng vôùi moät giôùi, moät nhaäp, ba aám; khoâng töông öng vôùi möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö nhaõn thöùc giôùi, nhó - tyû - thieät - thaân - yù thöùc giôùi, thöùc thaïnh aám, thöùc giôùi, saùu thöùc thaân cuõng nhö vaäy. YÙ giôùi töông öng vôùi moät giôùi, moät nhaäp, ba aám; khoâng töông öng vôùi möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, ba aám. Nhö yù giôùi, yù nhaäp - thöùc aám - thöùc phaùp cuõng nhö vaäy. Phaùp giôùi töông öng vôùi taùm giôùi, hai nhaäp, boán aám; khoâng töông öng vôùi möôøi moät giôùi, möôøi moät nhaäp, hai aám. Nhö phaùp giôùi, phaùp nhaäp - haønh aám - taùm phaùp ñaïi ñòa cuõng nhö vaäy. Thoï aám töông öng vôùi taùm giôùi, hai nhaäp, ba aám; khoâng töông öng vôùi möôøi moät giôùi, möôøi moät nhaäp, ba aám. Nhö thoï aám, töôûng aám - thoï ñaïi ñòa - töôûng ñaïi ñòa cuõng nhö vaäy. Thoï thaïnh aám töông öng vôùi taùm giôùi, hai nhaäp, ba aám; khoâng töông öng vôùi möôøi ba giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö thoï thaïnh aám, töôûng thaïnh aám cuõng nhö vaäy. Haønh thaïnh aám töông öng vôùi taùm giôùi, hai nhaäp, boán aám; khoâng töông öng vôùi möôøi ba giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö haønh thaïnh aám, phaùp giaùc - quaùn cuõng nhö vaäy.

Baát tín töông öng vôùi taùm giôùi, hai nhaäp, boán aám; khoâng töông öng vôùi möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö baát tín, caùc phieàn naõo - phaùp ñaïi ñòa khaùc cuõng nhö vaäy. Duïc tham, saân giaän, voâ minh xuùc, phi minh phi voâ minh xuùc, voâ taøm, voâ quyù cuõng nhö vaäy. Phaãn töông öng vôùi ba giôùi, hai nhaäp, boán aám; khoâng töông öng vôùi möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö phaãn, caùc phaùp tieåu phieàn naõo ñaïi ñòa coøn laïi laø tham coõi Voâ saéc, nghi, minh xuùc, naêm kieán, saùu thoï thaân cuõng nhö vaäy. Saéc tham töông öng vôùi saùu giôùi, hai nhaäp, boán aám; khoâng töông öng vôùi möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Ñoái xuùc töông öng vôùi baûy giôùi, hai nhaäp, boán aám; khoâng töông öng vôùi möôøi ba giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Taêng thöôïng ngöõ xuùc töông öng vôùi ba giôùi, hai nhaäp, boán aám; khoâng töông öng vôùi möôøi baûy giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö taêng thöôïng ngöõ xuùc, saùu xuùc thaân - saùu tö thaân cuõng nhö vaäy. Laïc caên töông öng vôùi

taùm giôùi, hai nhaäp, ba aám; khoâng töông öng vôùi möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö laïc caên, xaû caên cuõng nhö vaäy. Khoå caên töông öng vôùi baûy giôùi, hai nhaäp, ba aám; khoâng töông öng vôùi möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Hyû caên töông öng ba giôùi, hai nhaäp, ba aám; khoâng töông öng vôùi möôøi taùm giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö hyû caên, öu caên cuõng nhö vaäy. Nhaõn xuùc sinh ra thoï töông öng vôùi ba giôùi, hai nhaäp, ba aám; khoâng töông öng vôùi möôøi baûy giôùi, möôøi hai nhaäp, naêm aám. Nhö nhaõn xuùc sinh ra thoï, nhó - tyû - thieät - thaân - yù xuùc sinh ra thoï, saùu töôûng thaân cuõng nhö vaäy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.